

PLJESAK DLAN-OM

DOGAĐANJA

40 GODIŠNJICA UDRUGE
"LAURENT CLERC"

ZANIMLJIVOSTI IZ POVIJESTI

NACIONALNI INSTITUT
ZA GLUHONIJE U PARIZU

KULTURA

DOROTHY MILES - UTEMELJICA
BSL POEZIJE

broj.

PLJESAK DLAN-OM

ISSN 2991-1168

Broj 13 / lipanj / 2024

UREDNIŠTVO

Izdavač: Udruga "Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN"

Glavni urednik: Angel Naumovski

Odgovorni urednik: Angel Naumovski

Urednici: Lino Ujčić i Angel Naumovski

Prijevod: Dijana Adžić

Dizajn i priprema za tisak: Lino Ujčić

Fotografije: foto arhiv Dlan

Dizajn na naslovnici: Lino Ujčić

Tisak: Tiskara Ban

Adresa: Korčulanska 10, 10000 Zagreb

E-mail: udrugadlan.zagreb@gmail.com

Web stranica: www.dlan.hr

IBAN: HR 9524020061100074154

OIB: 51629434968

Matični broj: 1608037

Časopis izlazi uz financijsku podršku:

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIKA

3 str.

DOGAĐANJA

40. godišnjica udruge "Laurent Clerc"

4 str.

ZANIMLJIVOSTI IZ POVIJESTI

Prva škola za gluhe u Parizu

10 str.

DOGAĐANJA

22 Festival jednakih mogućnosti

12 str.

DOGAĐANJA

Govor dr.sc. Sanje Tarzgay u sjedištu UN-a

14 str.

ZANIMLJIVOSTI

Što je meksički znakovni jezik?

15 str.

KULTURA

Dorothy Miles - utemeljica BSL poezije

17 str.

ZABAVNI KUTAK

Kako reagiramo na zvuk???

19 str.

Poštovani i dragi čitatelji i pratitelji programa i projekata Udruge "DLAN" te ljubitelji i pristaše kulture i umjetnosti Gluhih,

izašao je novi primjerak dragog nam časopisa „Pljesak DLANom“. Prije nego se udubim u otkrivanje svojih misli i zamisli u crno na bijelo, želim vam reći da je krenula, odnosno nastavila, nova godina izdavanja časopisa „Pljesak DLANom“ i da smo sretni i ponosni što smo izdržali prvu godinu uhodavanja i prehodavanja na dalje i više ...

U ovom primjerku ćete čitati o prvom gluhom nastavniku za gluhu djecu koji je donio revoluciju u obrazovanju gluhih i kako je sa Gallaudetom osmislio plan i program za poučavanje gluhe djece. Najzanimljivije je da ih je general i svjetski vojskovođa Napoleon Bonaparte pustio (tj. poštedio ih muka i sranja), na Englesku te su odande krenuli preko bare.

Osim toga čitat ćete o Prvom nacionalnom institutu za gluhoonijeme u Parizu te se uvjeriti da je Europa, odnosno Francuska, kolijevka znakovnog jezika i obrazovanja za gluhu djecu. I naravno malo informacija sa tradicionalnog Festivala jednakih mogućnosti na kojem je bilo dosta gluhih i gluhoonijepih izlagača ...

Čast mi je i posebno toplo u srcu najaviti članak o Sanji Tarczay i njenom nastupu na Skupštini Ujedinjenih naroda. Imao

sam prilike sa Sanjom biti „na Ti“, i sreću da je i dalje tako te moram reći da je Sanja izuzetna osoba koja se fakat, ali fakat, trudi iz petnih žila da život gluhoonijepih (a i gluhih priznali ili ne, htjeli ili ne) poboljša na najbolji i najdostojanstveniji način.

Imate još materijala, ali ne bum ja pripovedal' o tome ... Nek' se jagodice vaših prstiju narade.

Vidimo se u sljedećem (i sljedećim) broju.

Lijepi pozdrav svima i ama baš svima!

Vaš Angel

40. godišnjica udruge „Laurent Clerc“

Na 40. godišnjicu postojanja udruge „Laurent Clerc“, gluhog Francuza koji je nazvan „Apostolom gluhih u Americi“, pozvani su brojni gosti iz SAD-a, Kanade i štovatelji tog velikog čovjeka.

Između ostalih pozvani smo i mi iz udruge „DLAN“. Poziv nam je zapravo uputio gospodin Jordan Eickman, tajnik DHI s kojim smo se družili 2022 na kongresu organiziranom u Zagrebu i Ljubljani, kad smo mi bili uspješni domaćini, te nam je uručena značka i pohvala. Proslava je organiziran od 14. lipnja do 16. lipnja u rodnom mjestu Laurenta Clerca u La Balme Grottes blizu Lyona u Francuskoj.

Domaćini su to dobro organizirali nudeći mnoštvo sadržaja u obliku održavanja predavanja i prezentacija vezanih za život gluhih u sadašnjim turbulentnim vremenima. Cijelo vrijeme su gluhi iz SAD-a, Francuske, Kanade i posjetitelji cirkurali uz postavljene umjetničke štandove što je svima omogućavalo puno susreta, druženja, razmjene iskustva i puno stvaralačko-umjetničkih doživljaja, a mogli su si i svi mogli nabaviti mnoštvo raznih

Lino i Angel ispred rodne kuće L. Clerca

rukotvorina koje su nudili gluhi. Posebno nas je impresionirao 70 godišnji skulptor u drvu, gluhi Francuz Pierre Athurion.

Ujedno je obilježena i 20- to godišnjica postojanja muzeja „Laurent Clerc“, te je organizirana posjeta, razgledavanje i uživanje u izloženim eksponatima, knjigama, fotografijama iz Clercovog života. Posjetili smo i crkvu Saint Pierre gdje je Laurent Clerc kršten kao i njegovu rodnu kuću gdje je namještaj iz njegovog doba. Bilo je to duboko i dojmljivo iskustvo!

U večernjim satima zabavljali su nas glumci iz Italije – Maurizio Scarpa, Češke – Michaela Kosiecova, Španjolske – Javier Guisado – Chavi i Francuske – Nicolas Cheucle.

Tko je Lauren Clerc, gluhi Francuz „Apostol gluhih u Americi“?

Laurent Clerc odigrao je značajnu ulogu u povijesti američkog znakovnog jezika i bio je prvi gluhi učitelj gluhih u Americi. Također je bio među prvima od o edukatora gluhih u svijetu i poznat je kao "Apos-

tol gluhih u Americi" i "Otac gluhih". Ne samo da je Laurent Clerc bio suosnivač prve škole za gluhe u Americi, već je bio i prvi veliki pobornik znakovnog jezika umjesto usmene nastave u Americi, zagovornik prava gluhih osoba i inspirirao je širenje obrazovanja za gluhe diljem SAD-a. Laurent Clerc također je bio prva gluha osoba koja je stala pred Kongres i prva gluha osoba koja je stala pred predsjednika Sjedinjenih Država.

Jedan od najboljih dojmova koje je Clerc ostavio u povijesti znakovnog jezika je da se 58% američkog znakovnog jezika može pripisati njegovim učenjima. Laurent Clerc rođen je u malom selu, La Balme Grottes u blizini Lyona u Francuskoj 26. prosinca 1785. Rođen je s sluhom, no kad je imao godinu dana, upao je u vatru. Zbog toga je izgubio i sluh i njuh. Desna strana lica bila mu je jako opečena i ostao je s ožiljcima za cijeli život. Međutim, u kasnijim godinama, ožiljci su ga samo činili još istaknutijim. Znak za njegovo ime temeljio se čak i na ožiljku.

Znak Laurent Clerc

Kad je Laurentu bilo sedam godina, majka ga je odvela liječniku u Lyons, grad blizu La Balme, da ga liječi od njegove gluhoće. Dva tjedna je dobivao bolne injekcije tekućinu u uši, ali nije pomoglo.

Laurent je rano djetinjstvo proveo istražujući selo, pomažući u brizi oko krava, purana i konja. Nije išao u školu i nije naučio pisati. "Moj brat i sestre komunicirali su sa mnom "kućnim znakom", gestama koje su bile jedva nešto više od pantomime, ali su s korištenjem postale skraćene." (Lane 1984). Međutim, nije dobio niti obrazovanje niti organiziran način komunikacije.

Godine 1797., kada je Laurent imao dvanaest godina, njegov ujak po kojem je dobio ime, Laurent Clerc, upisao ga je u Institut National de Jeune Sourds-Mirets u Parizu. Bila je to prva javna škola za gluhe u svijetu. Školu je pokrenuo svećenik po imenu Abbe De L'Epee. Ova je škola postala uzor stotinama drugih škola koje će se kasnije osnovati. Školom je upravljao Abbe Rock-Ambroise Sicard. Laurentov prvi učitelj, Jean Massieu, imao je 25 godina i bio je gluh poput njega. Massieu mu je postao mentor i doživotni prijatelj.

*Institut National de Jeune Sourds-Mirets
u Parizu*

Clerc se isticao u studiju. Međutim, opat Margaron, pomoćni učitelj, pokušao ga je naučiti izgovarati riječi. Clerc je imao poteškoća u izgovoru određenih slogova što je razbjesnilo Margarona. "Jednog dana postao je toliko nestrpljiv da me snažno udario u bradu; ugrizao sam se za jezik, rasplakao i zakleo da više nikada neću progovoriti. „Ovo iskustvo ga je učvrstilo u uvjerenju da su znakovi metoda komunikacije kojom gluhi učenici trebaju učiti. Clerc je naučio crtati i komponirati u tiskari Zavoda. Nakon samo osam godina školovanja, Clerc je izabran za učitelja, a godinu dana kasnije primljen je kao učitelj.

Godine 1815. Clerc i Massieu otišli su sa Sicardom u Englesku gdje su držali predavanja i demonstrirali svoje metode podučavanja. Jedno od njihovih predavanja pratio je i svećenik iz Hartforda, Connecticut, Thomas Hopkins Gallaudet. G. Gallaudet je bio zabrinut što u Sjedinjenim Državama nema škola za gluhe. Njegov prijatelj i susjed Mason Fitch Cogswell imao je kćer Alice Gogswell koja je rođena gluha. Prikupili su financijsku podršku prijatelja i članova svoje zajednice, pa je Gallaudet otputovao u Europu kako bi naučio o metodama podučavanja gluhi.

Ranije je Cogswell posudio knjigu Gallaudetu -- *Theorie des Signes*, koju je napisao Sicard. Sad kad je Gallaudet bio u Londonu, član parlamenta ga je upoznao sa Sicardom. Sicard je zatim predstavio Gallaudeta Clercu. Clerc i drugi pozvali su Gallaudeta da posjeti i pohađa svakodnevnu nastavu u njihovoj ustanovi u Parizu. Rado se odazvao pozivu.

Do 1816. Clerc je postao Sicardov glavni pomoćnik. Clerc je Gallaudetu davao privatne satove. Gal-

laudet je bio toliko impresioniran Clercom da ga je pozvao da ode u Ameriku i pomogne mu osnovati školu za gluhe.

Clerc je imao samo 28 godina i znao je da ih čeka puno posla. Međutim, bio je motiviran činjenicom da mnogi gluhi Amerikanci nisu znali jezik i nisu bili obrazovani.

Tako su 18. lipnja 1816. Clerc i Gallaudet otputovali u Ameriku. Putovanje je trajalo pedeset i dva dana, gdje je Clerc to vrijeme iskoristio za podučavanje Gallaudeta znakovima, a zauzvrat je od Gallaudeta dobio poduku iz engleskog jezika. Clerc je, zahvaljujući tumačenju Gallaudeta, održao mnoge govore i demonstracije svojih metoda podučavanja kako bi dobio javnu, zakonodavnu i financijsku potporu za svoje ciljeve. Prikupili su 12.000 dolara od javnosti i dodatnih 5.000 dolara od Generalne skupštine Connecticuta.

"15. travnja 1817. iznajmljene sobe su činile njihovu školu koja je otvorena sa sedam učenika - Alice Cogswell bila je prva koja se upisala." (Canlas, 1999). Škola se izvorno zvala Connecticut Asylum at Hartford for the Instruction of Deaf and Dumb Persons, ali sada se zove Američka škola za gluhe. Gallaudet je služio kao ravnatelj, a Clerc je bio glavni učitelj.

Clerc je svoj život posvetio interesima ove institucije koja je bila vrlo uspješna. 3. svibnja 1819. Clerc se oženio sa gospođicom Elizabeth Boardman, bivšom učenicom. Godinu dana kasnije rodilo im se prvo dijete Elizabeth Victoria.

Clerc je podučavao studente, a također je obučavao buduće učitelje i administratore, kako čujuće tako i gluhe. Mnogi od njihovih učenika postali su produk-

tivni gluhi građani i obrazovani gluhi vođe, šireći njegova učenja i čineći Clerca najvećim poticateljem osnivanja novih škola za gluhe u Sjedinjenim Državama u to vrijeme. Clercovi učenici i obučeni učitelji osnovali su druge škole diljem zemlje, koristeći Clercove metode podučavanja. Sve u svemu, više od trideset rezidencijalnih škola osnovano je diljem zemlje tijekom Clercova života.

1822. Laurent Clerc, 37. god

Iako Clerc nikada nije pohađao koledž, dobio je nekoliko počasnih diploma za svoj pionirski rad u obrazovanju gluhih. Clercov način podučavanja bili su francuski znakovi. Njegovi učenici naučili su te znakove za svoje studije. Međutim, za vlastitu su upotrebu također posudili ili izmijenili neke od tih znakova i pomiješali ih sa svojim izvornim znakovnim jezikom. Kako su studenti i učitelji iz Hartforda ši-

ri li Clercovo učenje u njegovom originalu i u svojim modificiranim znakovima, komunikacija gluhih dobila je prepoznatljiv oblik. To se postupno razvilo u američki znakovni jezik, koji se koristio u obrazovanju i integrirao u osobne živote gluhe populacije Amerike i njezinu kulturu.

Jednom je Clerc došao u Washington, DC jer su ga zamolili da se pojavi pred Kongresom Sjedinjenih Država. Upoznao je predsjednika Jamesa Monroea, koji se zainteresirao za znakovni jezik kada je vidio Clerca kako znakuje. Clerc je umro 18. srpnja 1869. u dobi od 84 godine. Svi su ga cijenili i poštovali. "On se smatra jednim od najvećih gluhih ljudi svih vremena, i vjerojatno je drugi nakon Gallaudeta kao dobročinitelj gluhih u Sjedinjenim Američkim državama." (Carroll, 1991.)

*

Na konferenciji predavanje drži potomak Laurenta Clerca. Tema: "Laurent Clerc u Americi"

Gluha profesorica Michelle Bonnot, tema: "Udruga Laurent Clerc - što i kako"

Praprpraunuk Laurent Clerc Holt "druži se" sa svojim imenjacom

Izložba odjevnih predmeta iz Clercova vremena

Crkva Saint Pierre

Rodna kuća Laurenta Clerca

Druženje sa potpredsjednikom i tajnikom DHI prilikom uručivanja priznanja Angelu i Lini.

Prva škola za gluhe: Nacionalni institut za gluhonijeme u Parizu

Nacionalni institut za gluhonijeme u Parizu, Francuska, ključna je institucija u povijesti obrazovanja gluhih, priznata kao prva škola za gluhe u svijetu.

Osnivanje Instituta

Osnovao ga je 1760. godine Charles-Michel de l'Épée, poznatiji kao Abbé de l'Épée, Nacionalni institut za gluhonijeme, ili "Institut National de Jeunes Sourds de Paris" na francuskom, nastao je iz duboke predanosti za obrazovanje gluhe djece. Abbé de l'Épée bio je inspiriran pričom o dvjema gluhim

sestrama koje komuniciraju znakovima i gestama, što ga je dovelo do razvoja ručnog sustava znakovnog jezika poznatog kao starofrancuski znakovni jezik. Institut je uveo formalni sustav obrazovanja za gluhe, pružajući ne samo akademsku nastavu, već i poticanje komunikacije, socijalizacije i strukovnih vještina među gluhim osobama.

Utjecaj Abbéa de l'Épéea

Metode podučavanja Abbéa de l'Épéea bile su usredotočene na znakovni jezik kao primarni način komunikacije za gluhe učenike. Vjerovao je u urođenu in-

teligenciju gluhih osoba i zalagao se za njihovo pravo na obrazovanje, izazivajući prevladavajuća pogrešna shvaćanja o intelektualnim sposobnostima gluhih. Njegovo naslijeđe nije samo u osnivanju Instituta, već i u promicanju znakovnog jezika kao legitimnog sredstva komunikacije, što je dovelo do priznavanja i vrednovanja znakovnih jezika u cijelom svijetu.

Evolucija i doprinosi

Tijekom godina, Institut je proširio svoj doseg, primajući studente iz različitih sredina i regija. Postao je središte za razmjenu ideja, poticanje obrazovnih inovacija i obuku nastavnika u specijaliziranim metodama obrazovanja gluhih učenika. Naime, utjecaj Instituta proširio se izvan Francuske. Pedagozi i reformatori iz različitih zemalja posjetili su Institut kako bi proučavali metode Abbéa de l'Épéea, nadahnjujući osnivanje sličnih škola za gluhe širom svijeta.

Obavanje počasti Abbéa de l'Épée ispred njegovog spomenika

Naslijeđe i suvremena prisutnost

Bogata povijest i doprinosi Instituta postavili su temelje za obrazovanje gluhih na globalnoj razini. Unatoč promjenama u obrazovnim pristupima i napretku tehnologije, Institut ostaje simbol predanosti obrazovanju gluhih i priznavanja znakovnog jezika kao ključnog aspekta kulture i komunikacije gluhih.

Danas naslijeđe Nacionalnog instituta za gluhočujnost živi na razne načine. Iako izvorni Institut više nije operativan, njegov utjecaj se nastavlja kroz moderne institucije posvećene obrazovanju gluhih, zagovaranju i očuvanju znakovnih jezika.

Zaključak

Nacionalni institut za gluhočujnost u Parizu ima istaknuto mjesto u povijesti kao pionirska institucija za obrazovanje gluhočujnih u svijetu. Posvećenost Abbéa de l'Épéea obrazovanju i osnaživanju gluhih osoba, njegovo zagovaranje znakovnog jezika i naslijeđe Instituta kao centra za obrazovne inovacije odjekuju kroz vrijeme, nadahnjujući stalne napore u obrazovanju gluhih i zagovaranju jezičnih i kulturnih prava Globalna zajednica gluhih. Iako se izvorni Institut transformirao ili ustupio mjesto modernim obrazovnim pristupima, njegova temeljna načela i utjecaj i dalje postoje, njegujući naslijeđe koje nastavlja oblikovati obrazovanje gluhih i priznavanje znakovnih jezika kao vitalnog sredstva komunikacije.

<https://signlanguage.blog/the-first-deaf-school-national-institute-for-deaf-mutes-in-paris/>

*

22. Festival jednakih mogućnosti

Na Trgu bana Jelačića otvoren je 22. Festival jednakih mogućnosti – tradicionalna međunarodna manifestacija urbane kulture čiji program, s drugim glazbeno-scenskim i likovnim umjetnicima, izvode osobe s invaliditetom. Svrha Festivala jest predstavljanje stvaralačkih mogućnosti izvođača programa uz poruku da i osobe s invaliditetom trebaju uživati ista prava i obveze poput drugih građana.

Na trodnevnom festivalu od 21. do 23. svibnja 2024. nastupilo je oko 900 izvođača iz zemlje i inozemstva, među kojima oko 600 osoba s invaliditetom. Gradonačelnik Zagreba Tomislav Tomašević

otvorio je festival, te je iznio podatak da je Grad Zagreb ove godine udvostručio proračun za osobe s invaliditetom. Napomenuo je da je Grad Zagreb ove godine, od svih gradova u Europskoj uniji, dobio zlatnu medalju za program za osobe s invaliditetom te je proglašen prijestolnicom inkluzivnosti i raznolikosti. „Ta nagrada me čini uistinu ponosnim i tako ćemo nastaviti i dalje“

Dodao je i da je svjestan da ima još puno prostora da se poboljša mobilnost osoba s invaliditetom u Zagrebu te da razgovara s udrugama o mogućim rješenjima. Istaknuo je također da je u planu sve tram-

Gluhi likovni umjetnici na Festivalu

vaje koji to nisu, zamijeniti niskopodnim. Predsjednica Društva tjelesnih invalida Viktorija Lisec kako osobe s invaliditetom imaju kreativne sposobnosti i da mogu pridonijeti kulturnoj ponudi grada kao i svi drugi.

Cilj nam je i da drugi festivali i mediji prepoznaju da osobe s invaliditetom mogu pridonijeti u područjima kulture i sporta. Od poznatijih osoba na festivalu su tijekom tri dana nastupili Soul Fingersi, Boris Ćiro Gašparac, Tex Crowe, plesni klubovi JazzELLE, Atomic Dance Factory, Point. Posjetitelji Festivala u posebno ograđenom prostoru na kojem stoji plakat "Igre mobilnosti" mogli su probati kako je voziti se u invalidskim kolicima i pri tom nailaziti na prepreke uobičajene na gradskim ulicama.

Organizaciju festivala pomaže 20 stručnjaka i oko 100 volontera. Volonteri tijekom Festivala usvajaju socijalni pristup osobama s invaliditetom, te ga primjenjuju u svojem profesionalnom i društvenom radu.

Grupa volontera na Festivalu

Podršku festivalu dali su : pravobranitelj za osobe s invaliditetom Dario Jurišić i izlaskin ministrica kulture i medija Ivica Poljičak, koji je rekao da je na svima da aktivno nastojimo doprinijeti snažnijem i inkluzivnijem društvu“. Istaknuo je kako je u tijeku Poziv za predlaganje programa koji omogućuju pristup i dostupnost kulturnih sadržaja za osobe

s invaliditetom i djecu i mlade s teškoćama u razvoju u Republici Hrvatskoj za koji su prijave otvorene do 6. lipnja 2024.

Lino i Iva

Na okolnim štandovima izloženi su likovni radovi 52 umjetnika s invaliditetom iz zemlje i inozemstva.

A cjelodnevnom likovnom programu kroz sva tri dana sudjelovali su: slikar Tin Ivan Marin; kipar Petar Emanuel Čigir; slikarica Jelena Perković; slikar i pirograf Viktor Paris; slikar nogama Stjepan Perković; slikarica Iva Vrbos; slikar Koča Popović; slikar Zdenko Udovičić; slikar Lino Ujčić; modelar ploča Joso Vranjković; slikarica nogama Marija Glavičić-Počuč; slikarica Andrea Belić; slikar ustima Alen Kasumović; slikarica Ilona Dubravac; slikarica ustima Maria-Kristina Božičević; slikarica Elka Vukojević; slikar Josip Vukojević; slikar Nikola Vukojević; slikarica Boženka Stanša; . slikarica Dijana Višnjčić; slikarica Dijana Višnjčić slikarica Gordana Vuger; slikarica Zamira Lalić, slikarica Jasmina Hadžihasanagić i kiparica Sanja Fališevac

Ovaj je Festival potaknuo organizaciju brojnih inkluzivnih događanja u kulturi, a njihovi inicijatori su nerijetko dugogodišnji sudionici ovog Festivala.

*

Govor dr.sc. Sanja Tarczay u sjedištu UN-a

Predsjednica Saveza gluhoslijepih „Dodir” u Hrvatskoj dr.sc. Sanja Tarczay postala je i predsjednica svjetske organizacije World Federation of the Deafblind.

U lipnju ove godine sudjelovala je u New Yorku (SAD) na COSP-17 konferenciji (Conference Of States Parties To The Convention On The Rights Of Persons With Disabilities).

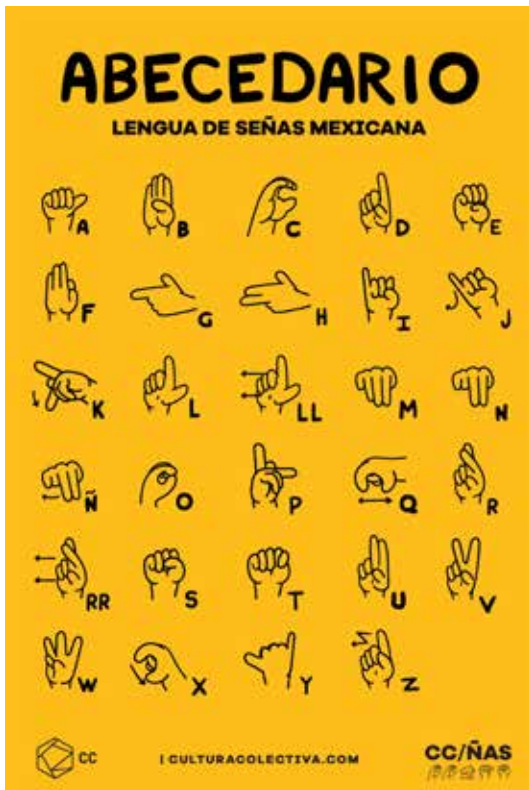
U sjedištu UN-a, održala je uvodni govor na temu Ponovno promišljanje inkluzije invaliditeta u trenutnoj međunarodnoj situaciji i uoči događanja Summit of the Future.

Također je održala kratki govor o asistivnoj tehnologiji u sklopu foruma civilnog društva (Civil Society Forum.).

Inkluzija se temelji na edukaciji, širenju informacija podizanju svjesnosti. Posebno je istakla: „Ne zaboravite - Društvo, koje često osuđujemo, to smo svi mi pa krenimo - od sebe!”.

*

Što je meksički znakovni jezik?

Lengua de Señas Mexicana (LSM)

Unatoč svojoj prevalenciji, LSM se desetljećima suočavao sa značajnim izazovima. Službeno je priznat tek 2011., ostavljajući korisnike marginaliziranima i suočavajući se s poteškoćama u obrazovanju, zapošljavanju i društvenim interakcijama. Međutim, nepokolebljivi naponi zajednice gluhih u zagovaranju utrljali su put ovom ključnom koraku prema inkluzivnosti.

Lengua de Señas Mexicana (LSM) je tiha simfonija gesta i izraza koja osnažuje više od 800 000 gluhih i nagluhih osoba u Meksiku.

Od šapata do prepoznavanja:

LSM se može pohvaliti bogatom poviješću, čiji korijeni sežu u kasno 18. stoljeće i osnivanje prve škole za gluhe u Mexico Cityju. S vremenom su učenici razvili jedinstveni sustav komunikacije crpeći inspiraciju iz europskih znakovnih jezika i uključivši elemente meksičke kulture i folklor. Ova organska evolucija rezultirala je LSM-om, posebnim jezikom s vlastitom gramatikom, sintaksom i leksikonom.

Ples ruku i očiju:

Za razliku od govornih jezika, LSM se odvija u očaravajućem plesu oblika ruku, izraza lica i govora tijela. Svaka gesta nosi značenje, emocije i nijanse, stvarajući živopisne slike koje nadilaze ograničenja zvuka. Pripovijedanje postaje zamršena izvedba, šale pršte

kroz brze pokrete ruku, a filozofske rasprave lete na izražajnim obrvama.

Ovladavanje LSM-om nije samo pamćenje oblika ruku; radi se o razumijevanju suptilne međugre pokreta i konteksta. Kulturne reference, regionalne varijacije i zajednička iskustva doprinose bogatstvu i složenosti ovog jezika.

Izazovi i trijumfi:

Iako je LSM prošao dug put, prepreke još uvijek postoje. Pristup kvalificiranim prevoditeljima ostaje ograničen, osobito u ruralnim područjima. Obrazovne mogućnosti zaostaju, s nedostatkom nastavnika koji tečno govore LSM i nedostatkom dostupnih materijala. Borba za socijalnu uključenost i rušenje komunikacijskih barijera se nastavlja.

Međutim, zajednica gluhih je sve samo ne šutljiva. Putem kulturnih događanja, umjetničkog izražavanja i organizacija za zagovaranje, oni aktivno promoviraju LSM i prikazuju njegovu ljepotu i važnost. Gluhi pjesnici svojim rukama tkaju lirske priče, umjetnici slikaju svjetove izražajnim gestama, a glazbenici skladaju simfonije tišine koje odzvanjaju dubokim emocijama.

Premošćivanje jaza, jedan po jedan znak: Učenje čak i nekoliko osnovnih LSM znakova može imati dubok utjecaj. Potpora tvrtkama koje zapošljavaju LSM prevoditelje, zagovaranje boljeg pristupa obrazovanju i aktivno sudjelovanje u zajednici gluhih, sve su to koraci prema stvaranju pravednijeg društva.

Zapamtiti:

- LSM je poseban jezik, a ne samo znakovni oblik govornog španjolskog jezika.
- Priznavanje njezinog službenog statusa i potpora njezinom razvoju ključni su za inkluzivnost.
- Učenje osnovnih LSM znakova jednostavan je, ali snažan način premošćivanja komunikacijskog jaza.
- Slavljenje zajednice gluhih i njihovog jezika pokazuje poštovanje i potiče razumijevanje.

Budućnost LSM-a obećava, što je dokaz otpornosti i kreativnosti zajednice gluhih. Zajedno možemo osigurati da tiha simfonija LSM-a nastavi odjekivati, obogaćujući kulturni krajolik Meksika i šire.

*

<https://www.youtube.com/watch?v=BXD1wu6yEOQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=AltOZMRX4NA&t=69s>
<https://signlanguage.blog/what-is-mexican-sign-language-lengua-de-senas-mexicana-lsm/>

Dorothy Miles – utemeljica BSL poezije

Google je Dorothy Miles nagradio Doodleom u znak proslave njezine karijere, pjesnikinje i aktivistice zajednice gluhih. Nekolikoputagodišnje Google odaje počast velikima i dobrima svojim Doodleom koji često ističe neopjevane heroje i heroine.

Google Doodle tako 2024. godine slavi velškog pjesnika i aktivista – Dorothy Miles. Djelo Dorothy Miles postavilo je temelje moderne poezije na znakovnom jeziku u Ujedinjenom Kraljevstvu i SAD-u.

Tko je bila Dorothy Miles?

Rodila se 19.8.1031. u Flintshireu, sjeverni Wales. Ostala je gluha zbog cerebrosposinalnog meningitisa 1939. godine. U dobi od 25 godina otputovala je u Sjedinjene Države 1957. kako bi se upisala na Gallaudet College, koji je djelomično financirala udruga gluhih i nagluhih.

Udala se za kolegu studenta, Roberta Thomasa Milesa, u rujnu 1958., ali su se rastali godinu dana kasnije. Nakon završetka školovanja, Miles je živjela kao iseljenica u Sjedinjenim Američkim Državama i započela je svoju profesorsku karijeru u javnim školama u New Yorku. Tada je uočila da se puno djece suočava s poteškoćama jer nisu imala pristup dobrim resursima za učenje, zato je osnovala Children's Book Council 1964. godine, neprofitnu organizaciju koja daje knjige i druge resurse siromašnoj djeci.

Pisala je pjesme na američkom znakovnom jeziku, britanskom znakovnom jeziku i engleskom tijekom svog života. Njezina su djela postavila temelje za suvremenu poeziju na znakovnom jeziku u Ujedinjenom Kraljevstvu i SAD-u. Priznata je kao utemeljiteljica BSL

poezije, a mnogi današnji gluhi pjesnici bili su pod utjecajem njezina rada. Bila je jedna od prvih koja je eksperimentirala sa skladanjem na engleskom i ASL-u istovremeno. Budući da je tečno govorila te jezike, osjećala se najugodnije koristeći oba, a mnoge njezine pjesme mogle su se recitirati na engleskom i ASL-u u savršenoj sinkronizaciji.

Godine 1967. pridružila se Nacionalnom kazalištu gluhih. Nakon toga se vratila u Ujedinjeno Kraljevstvo, gdje je postala poznata u britanskoj zajednici gluhih. Myles je tada osnovala i podučavala na tečaju za podučavanje britanskog znakovnog jezika : prvom sveučilišnom tečaju osmišljenom za obuku gluhih osoba da postanu učitelji BSL-a. Iako je Myles najpoznatija po svojoj poeziji, bila je i učiteljica, izvođačica, spisateljica i dramaturginja. Održala je snažne nastupe koristeći svoj dinamičan

i izražajan stil znakovnog jezika. Njezina najpoznatija drama je drama Trouble's Just Beginning: A Play of Our Own. Osim toga, napisala je najprodavaniju BBC-jevu knjigu BSL – Vodič za početnike, koja je objavljena u tandemu s TV emisijom, a kasnije je bila uključena u TV seriju See Hear.

Međutim, Myles je oboljela od manične depresije (bipolarni poremećaj) tijekom ranih 1990-ih, te je i zbog toga počinila samoubojstvo 1993. skočivši kroz prozor s drugog kata u dobi od 61 godine. Njoj u čast 1992. godine osnovan je Kulturni centar Dorothy Myles. Kasnije se transformirao u Dot Sign Language, organizaciju za zagovaranje koja povezuje gluhe i čujuće osobe. U travnju 2024. grad Rhyl postavio je "ljubičastu ploču" (koja označava izvanredne žene u Walesu) na kuću u kojoj je živjela Dorothy.

*

Kako reagiramo na zvuk???

PENDANT L'EXAMEN...

Ilustrirala: Sandrine Allier Guepin

UDRUGA "KAZALIŠTE, AUDIOVIZUALNE
UMJETNOSTI I KULTURA GLUHIH - DLAN"